

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIMECRES 7 DE MAIG DE 1919

Núm. 43

Enfermetats dels nois

Pel metge especialista FRANCESC FIGUEROLA

De l'Hospital Cívic-Militar i del Dispensari Municipal

LABORATORI de SEROLOGÍA i BACTERIOLOGÍA
i d'analisi química aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus Consulta de 3 a 5

Dels plets nacionalistes

Diuen que el temps fa oblidar moltes coses. També amb el temps la nostra naturalesa es guareix de llagues o ferides. Mes, una ferida causada al sentiment nacional d'un poble no la cura un bon govern ni una recta administració.

La intervenció d'un poble en el governament d'un altre, sols és natural i comprensible quan un país ha caigut en desgovern o quan la civilització troba obstacles per a establir ses benefactores déus en terres on la incultura és font de tots els mals.

Pero quan un país ja té els graus de cultura i civilització necessaris per a conviure amb sos veïns, i té voluntat i força per a regir-se, és natural que protesti de tota intervenció o ingerència en son propi govern, puix és deure de tot individu i col·lectivitat procurar-se la propria emancipació que els lligui de tristes que lliguin el desenrotillament de totes ses funcions.

I aquesta tendència a ésser lliure, es manifesta avui en infinitat de

equilibri i superació entre els pobles, que viuen sota el govern i l'administració d'un altre poble estrany i a voltes superior a ells, no pel número, sino per la calitat dels components. Fins avui, salvant excepcions, els països que han resolt plets de caràcter nacionalista, ho han fet per la pressió constant i serena dels pobles que volien alliberar-se, encara que de vegades la tensió era tan forta que desfent-se el contacte amical que els unia apparentment, saltaven espurnes que degeneraven en baralles, i la sang era vessada injustament, per culpa de l'egoisme que a molts éssers domina i fa que sien possibles certes injustícies que pobles superiors cometen contra d'altres que viuen sota la seva tutela i domini.

Algunes nacions d'Europa tenen pendents qüestions a resoldre de caràcter nacionalista. Alguna d'aquestes nacions, l'experiència l'ha alliconada de la manera que havia de resoldre's un cas de nacionalisme, per a que quedin entre els dos pobles litigants uns llaços d'amistat prou elàstics que permetin una mutua conversa, on puguin expo-

sar-se totes les opinions, per a que econòmicament els dos pobles pugui entendre's i fins políticament, en les qüestions exteriors, una sola representació sigui possible.

Una nació d'Europa té un plet nacionalista per a solucionar, però no vol apendre, no vol alliconar-se en sa propia història, ni en estudiar les solucions adoptades per altres nacions té interès. Els governants d'aquell país creuen que el plet d'una minoria, no essent cosa que interessi a tot el país, no exigeix la immediata solució, i un perllongat ajornament és la contesta millor que donen al poble que clama per sa llibertat.

I d'aquesta nació surten veus demanant l'entrada en la Societat de Nacions, i fins el govern ha nomenat una comissió que entengui de aquesta conveniència. Suposem que la dita Comissió dictaminarà favorablement, demanant l'ingrés en la Societat de les Nacions, sense haver resolt abans tota qüestió nacionalista. Pero suposem, també, que no es permetrà l'entrada en la dita Societat a totes aquelles nacions que tinguin deutes contrets de caràcter nacionalista.

JOAQUIM VALERI.

Polítiques

Miting reformista

Els reformistes han celebrat a l'Odeón de Madrid un miting en el que hi han parlat diferents oradors.

El capitost, don Melquiades Al-

BANC DE REUS

DE DESCOMPTE I PRÉSTAMS

GIROS SOBRE ESPANYA

Negociem efectes comercials sobre totes les places d'Espanya.

Cedim lletres i xecs sobre totes les places importants del Regne.

Emitim cartes de crèdit.

Facilitem giros telegràfics.

Ens encarreguem d'efectuar ordres de pago i abonos en compte per correspondència o per telègraf,

Paguem els cupons venciment 15 Maig.

varez, ha parlat extensament i del seu discurs n'és el paràgraf que copiem.

«Monarquia o República és un problema de forma; avui se lluita per la distribució de la riquesa, per l'afiançament de la justicia, per quelcom elevat que posa el foc i clarividència en les ànimes.

Quan les Monarquies s'oposen al progrés dels pobles, les Monarquies cauen.

El partit reformista no deixarà jamai ses conviccions en el camí del Poder; el partit reformista anirà al Poder amb sa història límpia, tenint al darrere l'apoi del poble renovador.

«I ara qué fem? Els socialistes proposen una vaga electoral. Per nosaltres, conformes. Si tots les forces parlamentaries coincidissin en l'abstenció, l'ambient seria asfixiant per al Govern. Si anem a la lluita, que cada candidat pensi que és un representant de la dignitat civil, i que mantingui ben alta la bandera, puix al si nostres idees prevaleixerán.»

L'ex-coronel Márquez

L'ex-coronel Márquez ha arribat a l'Havana i allí ha fet al redactor d'un diari unes declaracions, de les quals ne copiem ço que segueix referent a autonomia:

«— Quina opinió té V. amb res-

pecte al problema autonòmic de Catalunya?

— La meva opinió és favorable a l'autonomia. Jo soc republicà federal, com ho era el gran i mai oblidat Sr. Pi i Margall. Crec que el més agut problema que té Espanya, és el de l'autonomia de les regions. Cada regió deu ésser autònoma i tard o d'hora, amb violència o sense, aquest agut problema ha de resoldre's. Els pobles, com els rius, no retrocedeixen. ¿Es que el temps i les grans ensenyances de la Humanitat són coses inútils?

Entara més llibres de França

«Monsieur le Curé d'Ozeron», den Francis Jammes — Ja sabéu quan flaireosa, quan senzilla es la poesia den Francis Jammes, l'espiritu del qual es p'e, amb forta consciencia, de nou militant cristianisme. Virgili li doná per a certes diades sa vesta i Francesc d'Assís per altres el seu cíngul. Aquesta literatura fa una olor de pétal de rosa paniça, prempsada entre els fulls d'un llibre, eno? Però en Francis Jammes es també un novelista que sab molt bé de qué se les heu. Estil de ma mestre. Psicologia de seny natural. Poesia hambillants càndida la realitat. Minço, però, l'enginy en l'intriga. Plaent, però, el seu capellà d'Ozeron, ca-

pellá — que és tot un cor de bondat i tot un cap d'inteligencia per conduir els seus feligresos dins el camí del bé, segons la mare iglesia.

«1914-1916», poesies per Henri de Régnier. — El poeta acadèmic, eixit d'un camp sembrat de flors simbòliques, s'ha cregut en el deure de també cantar la guerra i també ha pecat. Ja, veient que havíem pecat, nosaltres mateixos varem dir no fà gaire:

Les nostres boques senten com un regust de (sang).
Vegiu les nostres mans maculades de sang
com nostres velles ànimes que es senten penitentes
d'haver cantat la guerra que cos'a tantes vides.

— La guerra? Per cantar-la es necessita una veu que es songui en la llum. Es difícil cantar-la en veritat. Sols ne sabém un, un poeta cubista, que l'hagi rublerta de belles flors: l'Apollinaire, el de coll de taur, ja mort. Regnier era més artista quan preava la dolcesa dels cànctics d'argila, quan deia la tremolor del follatge d'argent damunt les fontanes on l'aigua cau com les notes de la música, en sordin. La seva fredor, fredor de museu, se ressent ara de la sutzura de la patrioteria. Si, encara, la seva veu fos alta o ell sapigués tocar bé el clarí de guerra!

«Scènes de la vie de Montmartre», novela per Francis Carco. — Recordeu les paraules que brollaren, un jorn de la nostra ploma, aquí mateix impreses, sobre els «Innocents», den Carco? Era un novelista de cap a peus, l'autor de aquesta novel·la. Ara, diu ell mateix, ens en dona una altra sobre els artistes que pululen, no molts, pels barris de Montmatre. L'atmosfera és allí tan grisa, les escenes són allí tan imprecises, que no podem admetre, com a tipus de novel·la, vell o nou, aquesta obra; l'autor l'ha escrita d'esgarrapada en hores d'avorritment, sembla. S'hi mofa desplaentment dels cubistes i la seva mofa es tan lleu

que els cubistes no se'n ressenten. L'anàlisi i la crítica del tarannà de les dones, punt el més original del llibre, fa el llibre digne d'esser llegit, de tan parisencament penetrants com són aqueix analisis i aqueixa crítica.

«Les principes de la guerra», pel mariscal F. Foch.—Molta reflexió demana una obra com aquesta per ésser comentada com cal. Es l'obra del més gran estratega d'avui. ¡Quina coneixença de l'art de la guerra no denota, profundíssima, en el seu autor! Ciència i experien- cia tot alhora, podem avui, sense por a desmentiment, afegir. Dels fets de l'història militar ne treu immutables principis d'estrategia: heu-ho aquí. «Sols el generalíssim fa «art», fa «estratègia» en el veritable sentit de la paraula; els altres generals no fan altra cosa que «tac- tica», que «prosa», diu. I parlant de Bonaparte, del déu de les batalles, també diu En Foch: «Exceptuant a Bonaparte, l'únic que «mana», els altres caps no fan sino «obeír», o comencen per obeír. abans de «manar». Aixó és llegeix en el capítol titolat «Disciplina intel·lectual. Llibertat d'acció per obeír».

«Etudes et Impressions de guerre», pel general Malleterre.—Qui vulgui ressentir les emocions de l'última guerra en el moment que es cumplien els esdeveniments seus formidables, no té més que llegir aquesta obra ont un pensament militar de forta valua sura, el d'un general de lucida intel·ligència, el mutilat i de blaus ulls Malleterre.

«Guerres et Société des Na- tions». — «La guerre et la Nation armée» pel general Percin.—En canvi, si voleu apreciar un criteri més avençat en assumptes de gue- rra, assumepte, sobre tot, d'actualitat, i de previsió, cal pêndre coneixement dels dos follets que esmen- tem, plens de sinceritat, llumino- sos de veritat, on l'ardent general Percin demostra que ell no és la

inutilitat intel·lectual per que se'l volia fer passar, de resultes d'ésser republicà, ell.

J. PÉREZ-JORBA.

París 1-5-1919.

Secció Oficial

Alcaldía Constitucional de Reus

Don Jaume Simó Bofarull, alcalde d'aquesta ciutat,

Faig sapiguer: Que si afortuna- dament ara no hi han a Reus malalts de pigota, n'hi han per des- gracia en altres poblacions d'Espanya amb les quals la nostra ciutat està en relacions de comerç; i en- comanant-se aquesta repugnant i perillosa malaltia de totes maneres, i poguent-la portar els forasters i transeunts, és necessari que el veïnat es previngui adoptant l'únic medi preventiu, ben fàcil i eficaç, per a lliurar a la ciutat de mal tan espantós; la vacunació o empelt.

Sí el mètode de l'empelt o vacu- nació estés empleat arreu i sempre que convé, la pigota hauria ja des- aparescut. En els països més aven- çats així ha estat, fins al punt de poguer afirmar-se que la verola o pigota no més la pateixen els po- bles ignorants o descuidats.

Per tot lo anterior, aquesta Al- caldía invoca al patriotisme i l'in- terès de tots els veïns per a que, a tenor de lo recomenat per la cién- cia, de lo imposat per la propia conveinencia, i de lo disposat en la R. O. de 5 de març últim i en la Circular del Sr. Gobernador del dia 5 d'abril, posin en pràctica la vacunació o empelt i revacunació contra l'esmentada epidemia, i en conseqüència, d'acord amb la Junta de Sanitat, ordeno:

1. Es absolutament obligatoria la vacunació dels nens i nenes abans dels sis mesos d'edat, i la dels majors que no hagin estat mai vacunats.

2. Es absolutament obligatoria

la revacunació de tothom, cada 7 anys, des de l'edat de 7 anys a la de 30.

3. Per a fer efectiva la vacuna- ció dels pàrvuls menors de sis me- sos, i la revacunació dels joves de 7 a 30 anys, dita operació es prac- ticarà gratuitament als pobres, al Dispensari municipal, en els dies i hores que oportunament s'anun- ciaran

4. Els amos i quefes de fàbri- ques, tallers, comerços, industries o empresaris de qualsevol treball i especialment els directors d'escoles públiques i particulars, col·legis, acadèmies, i les nomenades costu- res de pàrvuls, no podrán tindre cap obrer, dependent o alumne, que no estigui vacunat o revacu- nat segons la edat reglamentaria.

L'Inspector municipal de Sanit- tat visitarà els referits establiments per a comprovar el cumpliment d'aquestes disposicions, exigirà els certificats mèdics corresponents, i em denunciarà als infractors.

5. Tots els senyors metges de la localitat estan obligats a denun- ciar a l'inspector de Sanitat els ca- sos de verola que es presentin.

Aiximateix els fondistes, hosta- llers, dispesers, caps de família, di- rectors de comunitats, assils, ta- llers, fàbriques i altres treballs ve- nen també obligats a notificar a la Alcaldía els casos de pigota que hi hagin en llurs cases o establiments.

6. Tota infracció de lo disposat en aquest bando implicarà l'impos- sició de la correcció governativa procedent a tenor de lo previngut en els articles 200 al 209 de l'In- strucció general de Sanitat, sens perjudici de la responsabilitat pe- nal a que hi hagi lloc.

L'alcalde espera que els ciuta- dans de Reus cumpliran les or- dres precedents estimulats per la propia conueniència, i confia no li caldrà recórrer a mides de rigor.

Reus 5 de maig de 1919.—L'al- calde, Jaume Simó.

* * *

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 6 de Març
NAIXEMENTS

Joan Gispert de Porta.—Ascençió Palomares Sánchez.—Francisca Pallás Peyri.—Albert Terrafeta Suñé.—Maria Cort Solé.

DEFUNCIONS

Ramona Benet Belart, 73 anys, P. Castillejos, 9.—Rosalia Amill Massagué, 21 anys, Güell i Mercader.—Josep Cunillera Espasa, 70 anys, Hospital civil.

MATRIMONIS

Joan Besora Nogués amb María Martra Olivé.

Societat "El Círculo"

La Junta de Govern d'aquesta Societat, ha acordat donar en arrendament el Teatre Circo i Cafè anexe al mateix, desquines condicions d'arrendament s'informarà en Consergeria a qui ho demani.

Sindicat de Regs del Pantán de Riudecanyes

Per disposició del Consell Directiu se fa saber als senyors accionistes que el régime oficial de regors en el present any serà de 1 de juny a 30 de setembre.

Els accionistes que desitgin aprofitar l'aigua durant aqueixa època deuen avisar-ho a l'Administració abans del dia 20 de l'actual, puix de no fer-ho no se li podrà incloure en la distribució que no s'ha de variar entre les fetxes indicades.

El régime serà: hora de regadora de sis teules per setmana i títol.

A la tardor se suministrará una regor extraordinaire a tots els accionistes que ho necessitin, sempre que es reuneixi nombre suficient de regants en una acequia; quina aigua se considerarà a compte de l'any següent en el cas que l'embals no permetés altra cosa, per haver sigut escàs el régime de plujes durant l'any.

Reus 3 de maig de 1919.—L'Administrador, E. Aguadé i Parés.

Aquest nombre ha passat per la censura

Informació**La desgracia d'ahir**

Ahir al cap al tart ocorregué a Salou una gran desgracia.

Trobant-se de retorn i buit, a l' hora de plegar els treballadors de les varies obres que s'estan construint en dita barriada marítima, el camió de «La Constructora S. A.», que hi havia anat a descarrigar material, molts d'aquells treballadors pujaren en dit vehicle, aprofitant l'ausència del xofer que es trobava complint una diligència del servei. Al veure el xofer l'auto invadit per més de 30 personnes protestà d'aquell abús, però en vista de que encara n'hi havia d'altres que hi volien montar, emprengué la marxa cap a Reus, i al donar el primer tom que fa la carretera, com tots anaven drets, s'arremolinaren a un costat, fent volcar l'auto i essent despedits tots menos un que quedà enganxat a unes cadenes del camió, el qual sofrí tan fort magullament que morí als pocs moments d'ésser traslladat a l'Hospital. S'anomena Lluís Saltó, de 17 anys d'edat i veí d'aquesta.

Dels trenta restants que havien pujat a l'auto ne quedaren ferits una vintena, entre ells dos de bastant greus que també ingressaren a l'Hospital. Aquets se diuen Jaume Montseny Barrot i Joan Trifle Munté. Ademés estan ferits n'Antón Gattell i un pare i fill nomenats Anguera.

Hi há també quatre ferits de Salou i un de Vilaseca.

Els dos únics obrers de la Constructora, el xofer Carles Rabell i l'ajudant Sebastià Vernet, resultaren també lleument ferits.

Al tenir-se aquí notícia d'aqueixa desgracia, es produí una gran consternació.

Es mes de lamentar aqueix percanç, per quan aquells desgraciats obrers tenien bitllets presos per a

fer el passatge amb el trenví, i per capricho ocuparen el camió, sense preveure el fatal resultat que aquella impremeditació els hi reportà.

Ha sigut nomenat governador civil d'aquesta província don Rogeli Sok, enginyer, germà del President de la Mancomunitat don Romá.

FORTO GERMANES

Participen a la seva distingida clientela i al públic en general, haver traslladat son taller de sombreros del carrer Major, 19, 1er., a la de la Mar, 8, principal. Al mateix temps anuncien que el dia 12 del corrent tindrán exposades les darreres novetats en sombreros per a senyores i noies.

Fá ja molts dies que resulta deficientíssim el servei públic d'aigües a causa, sens dubte, de la merma que han sofert en sos caudals les mines de l'Ajuntament a conseqüència del persistent aixut.

La part alta de la població i adhuc els pisos del centre, queden sense aigua dies enters i hora fora ja de que, per qui correspongui, es prengués la bella iniciativa de estalviar al veïnat les molesties de la manca d'aigua aprofitant per al servei domèstic i públic les procedents del Estany de Riudecanyes a les que té dret l'Ajuntament.

Es una veritable llàstima que poguen estar la població esplendidament abastida, haguen de sopportar la miseria actual que anirà creixent a mesura que l'estiu avanci, si qui pot i deu no treua amb prejudicis i rutines i disposa l'aprofitament d'unes aigües que tant ha desitjat Reus i que tants sacrificis li costen.

Nosaltres ens atrevírem a preggar a l'alcalde actual que aculleixi amb simpatia aquesta indicació en la seguretat, de que si influeix per a que es converteixi en una realitat immediata, mereixerà l'aplaudiament unànim del nostre veïnat.

TEATRE BARTRINA

Dies 10 i 11 de Maig

Aconteixement teatral. - Tournée de les grandioses obres

ESCLAVITUD - MISTER BEVERLEY - A TIRO LIMPIO

Exits clamorosos del present any. Exclusives
de la notable Companyia dels celebrats actors

ANTONIA ARÉVALO i JOSEP VICO

Dissabte, dia 10:

Mister Beverley

PREUS:

Sense timbre)

Palco prosceni platea amb 6 entrades pts.	12'50
Idem id, principal amb 6 entrades.	10'
Idem de platea amb 4 entrades.	8'
Idem principal amb 4 entrades.	6'
Butaca de platea amb entrada.	1'66
Butaca circular amb entrada.	1'
Devantera de grada amb entrada.	0'62
Entrada a palco.	0'62
Entrada al públic.	0'41

Diumenge, dia 11, tarda:

A tiro limpio

Diumenge, dia 11, nit:

Esclavitud

Els senyors concurrents que prenguin la mateixa localitat per al dissabte i diumenge podrán disfrutar-la gratis en la funció de la tarda abonant tan sols el preu de l'entrada.

Als senyors abonats a la temporada anterior, els hi serán reservades ses localitats fins a les 11 de la nit del próximo divendres. Des de dijous se reben encàrrecs en la taquilla del Teatre de 2 a 3 i de 7 a 8 tarda.

Prometen resultar veritables aconteixements artístics les funcions que anuncia la Empresa del Teatre Bartrina ja que ofereix al nostre públic les primicies de tres de les més famoses obres estrenades en la present temporada a Madrid. Dites funcions tindrán lloc el dissabte i diumenge próxims a càrrec de la notable companyia dels emblematicos artistes Josep Vico i Antonia Arévalo prou coneguts i estimats del nostre públic, especialment la senyora Arévalo que aconseguió clamorosas ovacions al «Fortuny» amb l'estrena de «La Malquerida».

El dissabte s'estrenarà la célebre comèdia en 4 actes «Mister Beverley» que ha constituit un grandioso èxit en el Novetats de Barcelona i anteriormente en el Goya. El diumenge a la tarda, s'estrenarà la comèdia en tres actes «A tiro limpio» original del mateix autor de «Esclavitud», drama en tres actes que serà estrenat el diumenge a la nit.

Ha sigut tan esclatant el triomf de «Esclavitud» i té tal valor d'actualitat la seva estrena, que no

dubtém en vaticinar que será insuficient el «Bartrina» per a donar cabuda a tots els qui voldrán conèixer la tan ponderada obra del Josep Lopez Pinillos.

La empresa ha disposat que els concurrents que prenguin la mateixa localitat per a les dues funcions de nit, podrán disfrutar-la graciosamente el diumenge a la tarda abonant res més que l'preu de l'entrada.

Ganga Es ven una bomba espiral amb el corresponent motor elèctric d'un cavall, i demés accessoris. Es cedirà a bon preu. Per a més informes, Electricista Freixa, carrer Santa Agna, núm. 19.-Reus.

Tots els dies, de 12 a 13, es vacunarà gratuïtament als pobres en el Dispensari Municipal. (Baixos de la Casa de la Ciutat).

De reunir-se nombre suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatoria.

MERITORI. Es necessita a casa d'un representant.

Informes en aquesta impremta.

El nombre d'aquesta setmana de la popular revista «Catalana» està dedicat per complert a ressenyar els Jocs Florals d'aquest any, havent-hi intercalades entre'l text algunes fotografies dels poetes premiats, mantenedors i reina de la festa.

Els flequers de la veïna capital han amenaçat amb no fabricar pa si no se'ls autoritza augmentar el preu del mateix.

Actualment el venen a 65 céntims quilo.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Santa Agna, núm. 57

Pago de tots els cupons venciment primer abril.

Compra-venda de valors.

Canvi de monedes i bitllets estrangeres.

Ha sigut nomenat inspector de seguretat de Barcelona, el coronel de la guardia civil En Manel Alvarez Caparrós.

Aprendent

Se'n necessita un en la impremta d'aquest diari

Els oficials sastres de la veïna capital han acordat demanar als patrons els següents jornals: per als oficials de primera categoria, 6 pessetes; de segona, 5·50, per a les oficiales de primera, 3 pessetes; de segona, 2·50, i de tercera, 2; i, ademés, la festa dominical.

Eviteu la CASPA i tindreu molt de cabell. Ho lograreu amb

LOCIO EBER

Roca i Ribes Farmacia Serra

L'Associació general de Remaders del Regne ha acordat realitzar les oportunes gestions prop del Govern per a que com més aviat millor s'obrin les fronteres per complet per a la exportació de llanes, desapareixent els permisos especials que ayui s'exigeixen per moltes nacions.

Interestant

Als propietaris de finques urbanes

Portat a cab pels pèrits oficials de l'Estat la nova tributació amb què han estat gravades les finques urbanes i essent costós i molest per als propietaris gestionar directament tots els tràmits que hi ha que portar en les Oficines d'Hisenda, Banc d'Espanya i demés Centres, fins a posar-se al corrent abonant les diferències que han resultat entre l'antiga i la nova tributació el CÈNTRER JURÍDIC ADMINISTRATIU dirigit per P. HUGUET PLANAS, establert al carrer de Sant Joan, núm. 7, baixos, s'encarrega del treball fins a la seva total terminació, cobrant honoraris verdaderament mòdics i respondent de sa gestió amb tota classe de garanties.

CONVÉ ALS PROPIETARIS CONSULTAR AMB AQUESTA CASA PER A QUANT ES RELACIONA AMB AQUEST ASSUMpte.

Din una correspondència de Tarragona:

«Cada dia són més insistes les notícies de la fundació d'un Banc local amb capitals d'aquesta plaça, quina direcció estaria confiada a un jove advocat que en la seva campanya en la presidència d'una important entitat ha sigut justa i generalment elogiada.»

REPARTIDOR. Se'n necessita un. Informarán a l'Arrabal baix de Jesús, 6.

Moviment del port de Tarragona

ANUNCIO DE SORTIDA DE VAIXELLS

Datos facilitats per l'Agencia Fábregas

Dia 7.—«M. Chiki» pera Marsella en port, consignatari Mallol.

Dia 6.—«Cullera» per Oneglia i Génova, consignatari Musolas.

Dia 7.—«Luna», per a Holanda, consignatari Ferrer Mary.

Dia 7.—«Navarra» per a Àfrica i Canaries, consignatari Musolas.

Dia 8.—«Cabo S. Sebastian» per la costa, consignatari Peres.

Dia 8.—«Virgen de Africa» per a Cette, consignatari Fábregas.

Dia 9.—«A. Lázaro» per a Génova, consignatari Musolas.

Dia 9.—«Campeador» pera Anvers, consignatari Mac Andrews.

Dia 9.—«Lombardier», per a Ambers, consignatari Fábregas.

Dia 10.—«Juliana», per a Nova York, consignatari Mallol.

Dia 12.—«Irene» per a Holanda, consignatari Ferrer Mary.

Dia 12.—«A. Deppe», per a Anvers, consignatari Mac Andrews.

Dia 15.—«Italier» per a Anvers, consignatari Fábregas.

Dia 15.—«Beira», per a Dinamarca, consignatari Ferrer Mary.

Dia 20.—«Orvar», per a Suecia, consignatari Boada.

Dia 20.—«Tunisie» per a Anvers, eonsignatari Mac Andrews.

Ferrocarrils

Servei de trens de 1 de Març de 1919

DE REUS A LLEIDA

Sortida 8·22	Arribada 11·22
» 13·35	» 20·05
» 17·59	» 22·03
» 20·30	» 0·22

DE LLEIDA A REUS

Sortida 5·30	Arribada 9·45
» 8·29	» 12·29
» 11·56	» 20·17
» 15·—	» 17·58

DE REUS A TARRAGONA

Sortida 9·57	Arribada 10·30
» 12·53	» 13·27
» 14·30	» 15·05
» 18·08	» 18·35
» 20·50	» 21·34

DE TARRAGONA A REUS

Sortida 7·35	Arribada 8·10
» 12·17	» 12·53
» 16·36	» 17·14
» 19·25	» 20·03

DE REUS A BARCELONA

Sort. 5·03 per Vilafca. Arrib. 9·38
per Vilnyà. » 8·48
» 7·25 » 9·23
» 8·49 » 13·27
» 14·13 » 17·24
» 17·16 per Vilafca. » 21·44
per Vilnyà. » 20·37

DE BARCELONA A REUS

Sortida 5·26	Arribada 9·23
» 9·20	» 12·48
» 15·23	» 19·24
» 19·49	» 21·53

DE REUS A MORA I MARSA

Sort. 7·17 Sort. 9·29 Arr. 10·15
» 13·17 » 14·24 » 14·55
» 16·30 » 18·57 » 19·48
» 19·49 » 21·11 » 21·47
» 22·01 » 23·00 » 23·07

DE MORA I MARSA A REUS

Sort. 6·13 Arr. 7·17
» 6·30 Sort. 7·42 » 8·37
» 7·01 » 8·43 » 10·10
» 12·17 » 13·11 » 14·03
» 17·26 » 19·12 » 20·52

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia a les 6·11, 9·18, 0·02 i 18·02 (fins a Benicarló).

Arriben de Valencia a Solou a les 4·19, 8·32, 13·68 i 0·35 (des de Benicarló).

GRÀFICS CATALANS

SENSE aquesta marca

NO és un GRAMOFON

Companyia del Gramofon S. A.
ÉXIT COLOSSAL DELS CÉLEBRES ARTISTES
TITTA RUFO i CARUSO
EN DISCS MARCA **GRAMOFONO**

De venda: R. PERPIÑÁ. — Carrer Major, 22. — Despatx: 24, principal. — REUS.
Dipòsit de Rellotgería. — Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

Fàbregas i Recasens
BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

JOAN PUJOL

RECADER DE REUS
A BARCELONA

Arraval alt Jesús

REUS

Santana i Bein.

Carrer Mallorca, 405.—Barcelona

T U B E R I E S

de ciment portland exclusivament, des de 10 centímetres,
fins a un metre de diàmetre.
Sistema patentat, exclusiu a Espanya.

Representant a Reus: ANTON BARRERA
Carrer del Sol, 11.

La Hidráulica Reusense
de Emili Aulés

Extens assortit de Mosaics hidràulics
PREUS ECONÓMICS

Camí de Riudoms

Reus

Tractament de la **Sifilis** per l'aplicació del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, 33
Consulta de 3 a 4

Taller de Cerrallería d'Obres

JOAN ADSERÁ CAMPS

Creu Vermella, 11.—REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Francisco Madurell
XOFER

Participa al públic haver adquirit un magnífic automòbil marca Hispano Suiza, últim model, i que a preus econòmics podrà utilitzar tothom que ho desitgi.

Se reben encàrrecs en el
BAR MUNDIAL (Teléfon 253)

REUS

Polvos AURORA

Refrescants-Perfumats-Antisèptics

L'alegría dels nens l'obtindrán les mares que usin aquests
acreditadíssims polvos. Sens rival per a
després del bany i per als cavallers després d'afeitar-se.

DIPÓSITS: Farmacies A. PUNYED, Llovera, 47 i 49; S. VALLVERDÚ, Plaça del Castell; JOSEP MONTEVERDE, carrer Major, Droguería ROCA i RIBAS, carrer Monterols, 30, i a LA CUNA DE ORO, Llovera, 46.

Representant exclusiu en la província
JOSEP FERRÚS, Llovera, 51, primer

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions trànзitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÓNICA, TASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarro mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antiséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir prompte i satisfactoris resultats.

CALMA LA TOS RÀPIDAMENT, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que opriuia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'unic veritable remei per a previndre i curar malalties de l'estòmac, setge, ronyons, mal de pedra, etc.. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a una pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes.

Un paquet sol, 10 cénts.

El Reconstituient millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anemia; remineralitza la matèria grisa, aclareix la mènt i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'imotent

Farmacia Serra

Arraval Sta.
Agna, n.º 80

- REUS

Gran Hotel-Restaurant de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

HABITACIONS amb bany, dutxes i telèfon urbà i interurbà

P. Fontana i C.ª

TORREFACCIÓ DEL CAFÉ

«ESPERANZA»

Dipòsit de productes químics i alimenticis

REPRESENTANTS PER CATALUNYA
dels Productes de Perfumeria EMPO-
RIUM SAMPER i altres articles :

Major, 19 i Sant Magí i Alegre, 10. — REUS

SUCURSAL Maurici Serraima,
núm. 20, 1.ª i. a. BARCELONA

Gran Licor Caliz

Estomacal fi i de gust immillorable

Anís Badalona

De fama mondial : El millor que's coneix

REPRESENTANTS PER TOT CATALUNYA

P. Fontana i C.ª, CARRER MAJOR, 19

DIPÓSIT
Sant Magí i Alegre, 10

Sucursals a Barcelona
Maurici Serraima, 20, 1.ª i. a.

JOSEP SOLÉ

Recader de Reus a Barcelona
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets, 22)
Arraval Santa Agna, 5

Telefon 359

TINTORERIA DE MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota
classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric

GALANES, 7

REUS

Casa Pujol

Trajos de llana
des de 25 pessetes

MONTEROLS, 37

REUS